



Lærerenes Hæfte Reform 2018

Det skriftlige prøvesæt til engelsk B, eux merkantil

Råd og vink til arbejdet med den skriftlige eksamensopgave

NY opdateret version - Oktober, 2023

Indhold

Forord til Lærerens Hæfte	3
1. Eksamensformen	4
2. Prøvesættets struktur	4
3. Prøvesættets opbygning og inddeling	5
3.1 Assignment 1-3	5
3.2 Assignment 4	5
3.3 Assignment 5	5
4. Digitale hjælpemidler, henvisninger og dokumentation	7
5. Bedømmelse	9
6. Karakterbeskrivelser	10

Forord til Lærerens Hæfte

Kære kollega

Dette hæfte er en lærervejledning til arbejdet med det skriftlige prøvesæt på eux merkantil, engelsk B. Du kan bl.a. læse om prøvesættets formål, format og design, og ligeledes følger en række korte beskrivelser, anvisninger og forklaringer rettet mod de sproglige delopgaver og den store skriftlige genreopgave. Som underviser får du indsigt i idéen bag det samlede prøvesæt og samtidig rettes fokus mod relevante opmærksomhedspunkter, der med fordel kan tages op i den daglige undervisning. Yderligere information om arbejdet med fagets skriftlige dimension findes i fagets læreplan og vejledning.¹

Har du kommentarer til prøvesættene, kan de sendes på mail til fagkonsulenten, som vil videreformidle til opgavekommissionen.

Vi glæder os til samarbejdet!

Med venlig hilsen, *fagkonsulent*

Jonas Rasmussen

jonas.rasmussen@stukuvvm.dk

- samt opgavekommissionen for eux merkantil, engelsk B

OBS.

Tidligere prøvesæt kan tilgås via www.prøvebanken.dk.

Husk, at download af prøvesæt skal indberettes til Copydan af den enkelte lærer, der distribuerer til eleverne. Indberet på <https://www.tekstognode-online.dk/login/101195cselvlogin.aspx>.

Fagkonsulenten i engelsk udsender hvert efterår en opdateret oversigt over indholdet i det seneste års afviklede prøvesæt.

¹ <https://www.uvm.dk/gymnasiale-uddannelser/fag-og-laereplaner/fag-paa-eux/saerlige-gymnasiale-fag-til-eux-forloeb-2018>

1. Eksamensformen

Det skriftlige prøveformat er udviklet i overensstemmelse med Læreplanen til engelsk B – særligt gymnasialt fag til brug for merkantile eux-forløb, august 2018 og vejledningen til engelsk B – særligt gymnasialt fag til brug for merkantile eux-forløb, opdateret i august 2023. Vær opmærksom på, at vejledningen opdateres én gang om året.

Formålet var fra start:

- at prøverne skal være i overensstemmelse med fagets indhold og mål i den nye læreplan, så der er tydelig sammenhæng mellem, hvad eleverne skal kunne, og hvad de prøves i
- at prøveformen er velegnet til at måle opfyldelse af kravene til elevernes digitale færdigheder, kompetencer og dannelse
- at prøve i væsentlige dele af læreplanens faglige mål, herunder især de receptive og produktive sprogfærdighedskompetencer skrive, læse og lytte samt læreplanens kernestof (fx grammatik)
- at inddrage både skrevne tekster og digitalt materiale (fx lyd- og videofiler) i prøvematerialet i overensstemmelse med det udvidede tekstbegreb og funktionelle sprogsyn
- at udvikle en digital prøveform, som fagligt og pædagogisk afspejler elevernes arbejde i det daglige med fagets metoder, faglige begreber og den skriftlige dimension ved anvendelse af faglige opslagsværker og øvrige hjælpemidler

2. Prøvesættets struktur

Prøvesættet består af fem *assignments*: tre grammatiske/sproglige opgaver (Assignment 1-3), en e-mail (Assignment 4) og en opgave i skriftlig fremstilling (Assignment 5). Der afleveres én samlet besvarelse ved prøvens afslutning, hvilket betyder, at eleven selv skal disponere sin tid inden for prøvens tidsramme.

I “Vejledning til prøvesættet” står der følgende:

Den samlede eksaminationstid for opgave 1-5 er 5 timer. Besvarelsen bedømmes som en helhed ud fra de faglige mål for niveauet. Der lægges vægt på beherskelse af det engelske sprog, forståelse af forlægget og færdighed i skriftlig fremstilling på engelsk.

Bemærk, at det i denne som i enhver anden eksamenssammenhæng *ikke* er tilladt at kommunikere med omverdenen under prøven. Du opfordres til løbende at tale med dine elever om dette og om faren ved plagiat.

Vedrørende adgang til digitale hjælpemidler henvises til [Regler om prøver og eksamen](#) samt fagkonsulentens løbende udmeldinger. Afsnit fire nedenfor uddyber dog eksplicit rammen for anvendelse af digitale hjælpemidler ift. den skriftlige prøvebegivenhed.

3. Prøvesættets opbygning og inddeling

Eleven har fem timer til besvarelse af den skriftlige prøvebegivenhed. Hjælpe midler, der fremgår af undervisningsbeskrivelsen, må anvendes under hele prøven.² Besvarelsen afleveres i ét dokument med opgaverne i rækkefølgen 1-5. Det anbefales, at eleven skriver besvarelsen i skabelonen "Template", som findes under menupunktet Template i den blå kolonne og i opgaveinstrukserne. Dette sikrer, at eleven besvarer opgaverne retvisende inden for den gældende struktur. Det er samtidigt tidsbesparende for både elev og bedømmere, at dette efterleves.

3.1 Assignment 1-3

De sproglige delopgaver fokuserer på sprog i kontekst. I Assignment 1 og 2 vil der være en variation af grammatiske opgaver inden for f.eks. verbets tid og form, adjektiver og adverbier, ordklasser, o. lign. Opgaverne er baseret på det funktionelle sprogsyn og tager udgangspunkt i autentisk tekst- eller videomateriale inden for fagets grammatiske kernestof og merkantile profil.

I assignment 3 bliver eleven bedt om at producere en kort tekst på engelsk (**omfang: 75-125 ord**) med udgangspunkt i følgende instruks: "*Skriv en sammenhængende tekst, hvor du beskriver billedet, og/eller hvad der sker på billedet*". I elevens tekst indgår bestemte krav til anvendelse af grammatisk kernestof, de såkaldte benspænd, f.eks. at der skal anvendes adjektiver/adverbier, verber i en bestemt form, pronomener på en bestemt måde og forskellige typer af substantiver o. lign.

Kilder anvendt til besvarelsen skal angives.

3.2 Assignment 4

Assignment 4 består af en e-mail på engelsk (**omfang: 75-125 ord**) på baggrund af et oplæg på dansk. Den lægger vægt på elevens evne til selvstændigt at anvende merkantilt sprogbrug og til at overholde formalia (indledende og afsluttende høflighedsfraser, begrundelse for henvendelsen, indholdet fra oplægget og en passende afslutning) for e-mailgenren. Indholdet for oplægget vil typisk være formuleret i punktform for at undgå, at eleven oversætter oplægget direkte.

3.3 Assignment 5

Den afsluttende Assignment 5 er et argumentative essay, der skrives på engelsk. Kildematerialet kan omfatte såvel trykt tekst som f.eks. lyd- og/eller videoklip (jf. det udvidede tekstbegreb).

Opgavetemaet retter sig imod kernestoffet for engelsk B på merkantil eux.

Omfanget af besvarelsen er 700-1000 ord.

Alle tekster i opgaven (dvs. artikler og videomateriale) skal inddrages i besvarelsen.

² [Regler og orienteringer om prøver og eksamen i de gymnasiale uddannelser | Børne- og Undervisningsministeriet \(uvm.dk\)](http://uvm.dk)

Argumentative essay - opmærksomhedspunkter

I et *argumentative essay* skal der være en holdning og en stillingtagen til emnet, som eleven argumenterer for. Denne argumentation skal fungere som den røde tråd i opgaven. Et argumenterende essay bruger typisk fakta, eksempler og ekspertudsagn som bevisførelse for at få modtageren til at acceptere afsenders synspunkt/standpunkt.

Et argumenterende essay opbygges med en tragtindledning, som afsluttes med et thesis statement. For at læseren kan følge med i argumentationen, er det nødvendigt løbende at indføre denne tilstrækkeligt i emnet og materialet. Essayet afsluttes med en konklusion, der samler op på afsnittenes vigtigste argumenter. Thesis statement kan gentages i konklusionen, for på den måde at tydeliggøre sammenhængen mellem denne og afsnittenes indhold. Essayet gives en overskrift, der stemmer overens med indhold og dermed også thesis statement.

Formålet med indledningen er generelt set at fange læseren og lede hen mod et thesis statement, dvs. en sætning, som klart definerer det standpunkt, der vil blive diskuteret i essayet.

Den argumenterende del af essayet bør struktureres med et antal afsnit, der hvert behandler et underpunkt. Hvert afsnit indledes typisk med en topic sentence, som er en vigtig pointe eller en påstand, som efterfølgende uddybes, underbygges, forklares og eksemplificeres i afsnittet. Her kan eleven med fordel følge PEE-strukturen, som også fremhæves i fagets styredokumenter. Topic sentences i hvert afsnit medvirker til at sikre tekstens kohærens og indholdsmæssige sammenhængskraft. Konklusionens rammesætning er beskrevet ovenfor.

Progression fra B til A

Jf. fagets bedømmelseskriterier forventes der på B-niveau en '*klar, detaljeret og sammenhængende tekst*', hvorfor detaljer ift. overholdelse af skrivegenren er af mindre betydning. Skrivegenren er mere en metode til at understøtte elevens formidlings- og argumentationsevner end et mål i sig selv. På A-niveau forventes det derimod, at eleven skriver '*velstruktureret og med beherskelse af skriftsprogslige normer*', hvilket indebærer, at skrivegenren bliver et mål i sig selv og ikke kun en støtte til at skrive klart, tydeligt og sammenhængende.

Da man som underviser på eux-merkantil indgår i samme censorkorps som undervisere fra hhx, og man derfor forventes at rette eksamensopgaver på tværs ved den skriftlige prøvebegivenhed, er det således særligt vigtigt, at man er opmærksom på forskellene mellem de to niveauer.

Nedenfor vises en vejledende struktur til genren argumentative essay, som er meldt ud til alle de erhvervsgymnasielle uddannelser, for at sikre stringens ift. genrens ramme og form.

I forlængelse af ovenstående bør eleven mindes om, at kildematerialet skal inddrages bredt og varieret i Assignment 5, så bedømmelseskriterierne krav om 'tekstforståelse' og 'dokumentering af kilder' efterleves. På B-niveauet skal alle kilder anvendes i elevens besvarelse.

Vejledende struktur til et argumentative essay – gælder begge niveauer

Overskrift	Overskrift der reflekterer thesis statement
Indledning (1 paragraph)	Tragt, der leder hen mod og slutter i et thesis statement Thesis statement bør <i>ikke</i> fremhæves – hverken (meta-)sprogligt, med linjeskift, fed skrift eller lign. Thesis statement bør være en 'naturlig' del af teksten – oftest den sidste sætning i det indledende afsnit
Body paragraphs	Et antal paragraphs, der hver omhandler en pointe (topic sentences), der belyser/diskuterer thesis statement Benyt gerne PEE-modellen eller en anden tydelig struktur, f.eks. PQC, Toulmin eller lignende til at strukturere hver enkelt paragraph <i>(OBS. En klar, tydelig og effektiv struktur er vigtigere, end hvilken strukturel model der benyttes)</i>
Konklusion (1 paragraph)	Her adresserer eleven sit thesis statement på baggrund af hovedpointerne fra body paragraphs

4. Digitale hjælpemidler, henvisninger og dokumentation

Der er som udgangspunkt *ikke* adgang til internettet som fagligt hjælpemiddel ved prøverne, dog vil det være tilladt for eksaminanderne at bruge digitale undervisningsmaterialer og hjælpemidler, der på institutionens foranledning er blevet anvendt i undervisningen, og som fremgår af undervisningsbeskrivelsen og ikke kan opbevares lokalt, dvs. ikke kan opbevares på eksaminandens egen computer. Det betyder med andre ord, at eleven i alle opgaver har mulighed for at anvende hjælpemidler såsom ordbøger, grammatikker, notater, opgavebesvarelser, i- og e-bøger.

Tilladte online-hjælpemidler er konkrete dybe links til materiale, der ikke kan opbevares på elevernes computer, on-line ordbøger, i-bøger samt on-line grammatikker.³ Ved adgang til i-bøger online må eleverne kun tilgå kapitler fra undervisningsbeskrivelsen og altså ikke nødvendigvis hele bogen, hvis ikke eleven er blevet undervist ud fra hele bogen.

³ Er man usikker på elevernes muligheder for anvendelse af digitale hjælpemidler, kan man tilgå hjælpemiddeloversigten, som fremgår på uvm.dk under [vejledninger og orienteringer](#).

Formuleringen “*Your essay must be based on all the sources and must include references to the source material. All sources must be documented.*” i Assignment 5 betyder først og fremmest, at eleverne i deres ‘argumentative essay’ skal inddrage alt tekstmateriale og underbygge deres argumenter, evt. i form af citater, der så forsynes med en henvisning til den pågældende tekst. Det er vigtigt, at eleven inddrager mange og relevante eksempler til at illustrere/understøtte sine pointer, dog må det ikke fylde så meget, at det går ud over elevens egen selvstændige tekstproduktion.

Hvis der citeres fra materialet, skal der angives kilde. Der kan henvises til dele af video- og lydklip, f.eks. ved at angive afspillerens minut- og sekundtal for henholdsvis starten og slutningen af klippet.

Ved reference til videomateriale kan eleven:

- transskribere en passage og angive minuttal
- referere til det digitale materiale med en tekstnær omskrivning og angive minuttal

Nedenstående er en generel skabelon for henvisning til tekster. Bemærk at ved eventuel brug af materiale fra undervisningen skal den fulde kilde angives.

Generel skabelon for henvisninger til tekster

Når du citerer eller anvender oplysninger fra opgavematerialet, skal du angive kilde.

Alt anvendt materiale skal være engelsksproget og angives med kildehenvisninger. Til forklaring af grammatiske opgaver kan materialerne være på dansk.

Alle henvisninger angives i fodnoter

(l. 34): ved én linje

(ll. 35-37): ved flere linjer

Henvisning til kilderne (sources) i opgavematerialet

”In N.R.A. Fight, Companies Find There Is No Neutral Ground” (l. 15) eller (ll.15-17)

Henvisning til videoer i kilderne (sources) i opgavematerialet

”Why Americans Love Guns” (01:23-02:12)

Opslag i bog

”Verbet succeed”. Poul Tornøe, *Get It Right*. 2012. P. 94

Opslag i i-bog

Typer af verber og deres former, *Engelsk fortsættergrammatik - Questions and Answers*

<https://engelskfortsaettergrammatik.systeme.dk/index.php?id=208>

Henvisning til antologi eller artikel

Coming of Age on the Internet”. Lars Ulrik Tambjerg-Ravn, *World in Motion 2.0*. 2012. P. 24

”Welsh and Scottish governments raise pressure over Brexit plans”. The Guardian, February 27, 2018

5. Bedømmelse

Elevens besvarelse af prøvesættet bedømmes ud fra læreplanens bedømmelseskriterier og de faglige mål, hvilket understreges i prøvesættets *Vejledning*:

Den samlede eksaminationstid for Assignment 1-5 er 5 timer. Besvarelsen bedømmes som helhed ud fra de faglige mål for niveauet. Der lægges vægt på beherskelse af det engelske sprog, forståelse af forlægget og færdighed i skriftlig fremstilling på engelsk.

Som opsamling på ovenstående er det vigtigt at understrege, at elevens endelige besvarelse skal tage udgangspunkt i materialet i det pågældende prøvesæt. Der er således ikke nogen krav eller forventninger om, at eleven inddrager nyt ift. anden viden eller perspektiverer til læst materiale, som vi f.eks. kender det fra den mundtlige prøvebegivenhed.

Uddrag af læreplanen for engelsk, eux B-niveau:

4.3 Bedømmelseskriterier

Bedømmelsen er en vurdering af, i hvilket omfang eksaminandens præstation opfylder de faglige mål, som de er angivet i pkt. 2.1.

Ved den skriftlige prøve lægges der vægt på, at eksaminanden:

- giver en detaljeret samt sammenhængende fremstilling
- behersker engelsk skriftsprog med relativ høj grad af grammatisk korrekthed
- viser tekstforståelse, argumenterer og diskuterer sammenhængende
- analyserer og beskriver engelsk sprog grammatisk
- anvender faglige hjælpemidler samt dokumenterer kilder.

Der gives én karakter ud fra en helhedsvurdering af eksaminandens præstation.

6. Karakterbeskrivelser

I vejledningen er der angivet følgende karakterbeskrivelser:

02 Tilstrækkelig	7 God	12 Fremragende
<p>Elevens tekst er noget usammenhængende men forståelig. Indholdet viser, at tekstmateriale og emne er nogenlunde forstået, men der er metodiske mangler og klare begrænsninger i emnebehandlingen. Faglig viden anvendes kun i begrænset omfang. Sprogbeherskelsen viser usikkerhed. Der optræder mange fejl, hvoraf enkelte er meningsforstyrrende. Ordforrådet er begrænset og mangler variation. Elevens viden om grammatik er usikker.</p>	<p>Elevens tekst er struktureret og sammenhængende. Indholdet viser overvejende god forståelse af tekstmateriale, nogen metodik i opgaveløsningen og en god emnebehandling, der omfatter mange relevante aspekter, med nogen inddragelse af relevant faglig viden. Eleven har en god sprogbeherskelse med en del fejl og overvejende sikker viden om grammatik. Det faglige og almene ordforråd er overvejende varieret og nuanceret.</p>	<p>Elevens tekst er flydende og velstruktureret. Indholdet viser en præcis forståelse af tekstmateriale, en sikker metodik i opgaveløsningen og en nuanceret emnebehandling, der omfatter redegørelse, analyse, vurdering og perspektivering med inddragelse af relevant faglig viden. Eleven har en sikker sprogbeherskelse med kun ubetydelige fejl og en sikker viden om grammatik. Det faglige og almene ordforråd er varieret og nuanceret.</p>